

Βιβλίο

Η Ελένη Βαρβιτσιώτη αποκαλύπτει το δραματικό παρασκήνιο του 2015 που σημάδεψε την Ελλάδα

Στο αποκαλυπτικό βιβλίο «*Η Τελευταία Μπλόφα: Το παρασκήνιο του 2015, Οι συγκρούσεις, το Plan B*» των δημοσιογράφων Ελένης Βαρβιτσιώτη και Βικτώριας Δενδρινού παρουσιάζονται τα γεγονότα που σημάδεψαν τη χώρα από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Ιούλιο του 2015.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ 23.6.2019 | 09:29

Ως ανταποκρίτρια στις Βρυξέλλες σκοπός μου είναι να παρουσιάζω αυτά που λένε οι εκπρόσωποι των Βρυξελλών και όχι αυτά που θεωρεί η εκάστοτε κυβέρνηση ότι πρέπει να ειπωθούν. Φωτό: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

Πόσο κοντά έφτασε η Ελλάδα στην άτακτη έξοδο από το ευρώ; Πώς ένας νεαρός χαρισματικός, αντιμνημονιακός πρωθυπουργός γοητεύτηκε από τη «σιδηρά»

καγκελάριο της Γερμανίας; Τι ακριβώς προέβλεπε το περιβόητο Plan B για την περίπτωση αποχώρησης της Ελλάδας από την Ευρωζώνη; Τι πραγματικά ειπώθηκε στις μυστικές συναντήσεις των πιο ισχυρών και τελικά ποιος παίρνει τις πιο σημαντικές αποφάσεις στην Ευρώπη;

Οι απαντήσεις εμπεριέχονται στο αποκαλυπτικό βιβλίο «Η τελευταία μπλόφα: Το παρασκήνιο του 2015, Οι συγκρούσεις, το Plan B» των δημοσιογράφων Ελένης Βαρβιτσιώτη και Βικτώριας Δενδρινού που κυκλοφόρησε αυτές τις μέρες από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος. Το βιβλίο αυτό βασίζεται σε πάνω από 230 ώρες off the record συνεντεύξεων με 95 πρωταγωνιστές των γεγονότων που σημάδεψαν τη χώρα από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Ιούλιο του 2015. Από το μοναδικό αυτό υλικό προκύπτει μια ιστορία ανθρώπων χαρισματικών αλλά και ματαιόδοξων, μια σειρά κακών υπολογισμών και χαμένων στοιχημάτων.

Πρόκειται για ένα καταγιστικό χρονικό που διαβάζεται απνευστί και δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να δει πίσω από τις κλειστές πόρτες κυβερνητικών κτιρίων και κατοικιών αξιωματούχων, να εισχωρήσει σε δωμάτια όπου πολύωρες διαπραγματεύσεις γεμάτες κρυφές προσφορές, μυστικές υποσχέσεις και ωμούς εκβιασμούς κατέληξαν σε δύσκολους συμβιβασμούς. Οι δύο δημοσιογράφοι συγκέντρωναν υλικό επί δυόμιση χρόνια, έπαιρναν συνεντεύξεις από κορυφαίους εμπλεκόμενους στα γεγονότα, τους οποίους ποτέ κανείς δεν κατάφερε να πλησιάσει και να τους κάνει να ανοιχτούν, ενώ παράλληλα διασταύρωναν στοιχεία και επανέρχονταν συνεχώς για διευκρινίσεις.

Μια χρεοκοπία θα οδηγούσε με σχεδόν μαθηματική ακρίβεια μεγάλο μέρος του πληθυσμού κάτω από το όριο της φτώχειας, καθιστώντας το ανήμπορο να καλύψει βασικές ανάγκες όπως τροφή και στέγαση, προκαλώντας μια κρίση που η Ευρώπη δεν θα είχε ξαναδεί μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η Ελένη Βαρβιτσιώτη είναι ανταποκρίτρια της «Καθημερινής» και του ΣΚΑΪ στις Βρυξέλλες από το 2014. Ξεκίνησε τη δημοσιογραφική της πορεία το 2004 από την ερευνητική ομάδα της τηλεοπτικής εκπομπής «Οι φάκελοι», καλύπτοντας πληθώρα θεμάτων στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, στη Λατινική Αμερική και στις ΗΠΑ. Σπούδασε Δημοσιογραφία και Ιστορία στο Boston University.

Η Βικτώρια Δενδρινού εργάζεται για το πρακτορείο Bloomberg στις Βρυξέλλες. Αρθρογραφεί κυρίως για οικονομικά και πολιτικά θέματα, εστιάζοντας στην Ευρωζώνη. Στις Βρυξέλλες ξεκίνησε το 2014 ως ανταποκρίτρια της «Wall Street Journal», ενώ πριν εργαζόταν για το Reuters Breakingviews και τον «Economist» στο Λονδίνο. Σπούδασε Φιλοσοφία, Πολιτικές Επιστήμες και Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και έκανε μεταπτυχιακό στα Οικονομικά στο University College London.

Με την Ελένη Βαρβιτσιώτη συναντηθήκαμε ένα ηλιόλουστο πρωινό στο καφέ του Μουσείου Μπενάκη, σε ένα μικρό διάλειμμα λίγο πριν φύγει πάλι για τις Βρυξέλλες. Συζητήσαμε για τις αποκαλύψεις του βιβλίου, τα πρόσωπα, το παρασκήνιο, τη δημοσιογραφία, το ρεπορτάζ που δεν θα ξεχάσει, τα σχόλια για το επίθετό της αλλά και για την επίθεση του Παύλου Πολάκη εναντίον της.

— **Γιατί αποφασίσατε να κυκλοφορήσει τώρα αυτό το βιβλίο;**

Το βιβλίο αυτό είχε προγραμματιστεί εξαρχής να κυκλοφορήσει πριν από τις ευρωεκλογές, αλλά αποφασίσαμε τελικά να γίνει μετά απ' αυτές, χωρίς βέβαια να γνωρίζουμε ότι στη συνέχεια θα προκηρύσσονταν εθνικές εκλογές. Δεν μπορούσαμε να το κρατήσουμε άλλο στο συρτάρι κι έτσι επιλέξαμε να κυκλοφορήσει κανονικά. Μάλιστα, την παρουσίασή του, η οποία ήταν προγραμματισμένη για τις αρχές Ιουλίου, τέσσερα χρόνια μετά το βράδυ του δημοψηφίσματος, τη μεταθέσαμε για το φθινόπωρο, για να αποφύγουμε σχόλια λόγω προεκλογικής περιόδου.

— **Ποιοι λόγοι σάς παρακίνησαν να γράψετε την «Τελευταία Μπλόφα»;**

Προφανώς και μιλάμε για την πιο ιστορική και δραματική περίοδο της Μεταπολίτευσης. Μαζί με τη Βικτώρια κρίναμε ότι έπρεπε να ειπωθεί η αλήθεια από την αρχή, αφού είχαμε συνομιλήσει με όλους τους πρωταγωνιστές. Ουσιαστικά, μέσα από τις σελίδες του βιβλίου επιχειρούμε να «φωτίσουμε», παίρνοντας την απαραίτητη χρονική απόσταση, όλο το παρασκήνιο του 2015, με το συγκριτικό πλεονέκτημα ότι περιέχονται οι μαρτυρίες όλων των εμπλεκόμενων.

— **Πότε έγινε το «κλικ» για τη συγγραφή του βιβλίου;**

Ήταν Παρασκευή βράδυ όταν ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας ανακοίνωσε το δημοψήφισμα. Την επόμενη μέρα είχε προγραμματιστεί Eurogroup, το πιο δραματικό που έχω ζήσει όσο καιρό καλύπτω ανταποκρίσεις από τις Βρυξέλλες. Τότε ήρθε ο υπουργός Οικονομικών Γιάνης Βαρουφάκης και, δεδομένου ότι το πρόγραμμα έληγε σε τρεις μέρες, ζήτησε παράταση ενός μήνα ή κάποιων εβδομάδων. Οι υπόλοιποι υπουργοί Οικονομικών του διεμήνυσαν ότι δεν επρόκειτο να του δώσουν χρόνο, ειδικά από τη στιγμή που είχε βάλει τους Έλληνες στη διαδικασία να ψηφίσουν «όχι» σε μια πρόταση που δεν ήταν καν στην τελική της μορφή, κυρίως χωρίς να εξηγήσει ποιες θα ήταν οι συνέπειες της επόμενης μέρας.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης θυμάμαι να φεύγει ο Βαρουφάκης και το Eurogroup να συνεχίζεται χωρίς εκπροσώπηση της ελληνικής πλευράς. Εκεί, λοιπόν, συζητήθηκαν οι συνέπειες στην περίπτωση της αποχώρησης της Ελλάδας από την

ευρωζώνη. Δεν θα ξεχάσω τον εκνευρισμό του Ντάισεμπλουμ στη συνέντευξη Τύπου που ακολούθησε. Ίσως ήταν η πρώτη φορά που είχε χάσει τον έλεγχο, λέγοντας: «Ό,τι και αν ψηφίσετε στην Ελλάδα, είστε σε δύσκολη θέση». Έρχονταν συνάδελφοί μου από το εξωτερικό και με παρηγορούσαν, εκφράζοντας τη συμπαράστασή τους για όσα θα ακολουθούσαν.

Αργότερα, βγήκα έξω από το κτίριο για να επικοινωνήσω τηλεφωνικά με τον διευθυντή μου Αλέξη Παπαχελά. Τη στιγμή που μου έλεγε να κάνω μια βόλτα για να καθαρίσει το μυαλό μου και να επιστρέψω για να του στείλω το κείμενο, συνάντησα έναν από τους βασικούς Ευρωπαίους αξιωματούχους. Τον θυμάμαι να κάθεται και να κοιτά το κτίριο της Κομισιόν, η καύτρα από το τσιγάρο που κάπνιζε είχε ακουμπήσει τα δάχτυλά του. Κρατούσε έναν καφέ μισοτελειωμένο, τα μάτια του ήταν κόκκινα, με αγκάλιασε και μου είπε ότι μέσα συζητούσαν πώς θα έσωζαν τις υπόλοιπες χώρες. Με την ανησυχία αποτυπωμένη στο πρόσωπό του τον θυμάμαι να μου λέει ότι δεν μπορούσε να είναι παρών σε αυτήν τη συζήτηση.

Έτσι, γύρισα, έγραψα το κείμενο και το έστειλα στην εφημερίδα. Ζήσαμε ώρες αγωνίας, έντασης και προσμονής. Εκείνη τη βραδιά κλείδωσε μέσα μου η απόφαση να γράψουμε ένα βιβλίο για το πώς οδηγηθήκαμε στο χείλος του γκρεμού. Έχοντας, βέβαια, κατά νου να μη βρεθούμε πάλι στην ίδια κατάσταση.

Η Βικτώρια Δενδρινού εργάζεται για το πρακτορείο Bloomberg στις Βρυξέλλες. Αρθρογραφεί κυρίως για οικονομικά και πολιτικά θέματα, εστιάζοντας στην Ευρωζώνη.

— Τι σημαίνει για έναν δημοσιογράφο να ζει από τόσο κοντά όλες αυτές τις δραματικές εξελίξεις;

Ήταν μια πολύ έντονη περίοδος, αφού υπήρχε μεγάλη ανάγκη για πληροφόρηση. Δουλεύαμε ακατάπαυστα. Όμως δεν μπορούσες να αφήσεις τα συναισθήματα σου να παρεισφρήσουν στα κείμενα. Ο σκοπός μας ήταν να γράφουμε όλα όσα πραγματικά συνέβαιναν. Προφανώς και είναι πολύ δύσκολο να το επιτύχεις, γιατί στο τέλος της

βραδιάς σκέφτεσαι ότι γράφεις για τη χώρα σου, για το μέλλον της αλλά και για τους δικούς σου ανθρώπους που έχουν μείνει πίσω.

— **Τέσσερα χρόνια από εκείνη τη θρυλική βραδιά του δημοψηφίσματος. Εσύ πώς την έζησες;**

Τις μέρες εκείνες βρισκόμουν στην Ελλάδα. Είχα ταχθεί ξεκάθαρα υπέρ του «Ναι». Δεν μπορούσα να διανοηθώ την επιλογή του «Όχι», όταν οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι τόνιζαν διαρκώς ότι το «Όχι» ήταν συνώνυμο της εξόδου. Αντίθετα, η ελληνική κυβέρνηση σημείωνε ότι το «Όχι» θα μας έφερνε σε πλεονεκτική θέση για μια καλύτερη συμφωνία. Οπότε, όταν βγήκαν τα αποτελέσματα και η νίκη του «Όχι» ήταν συντριπτική ένιωσα ένα σοκ. Αναρωτήθηκα: «Και τώρα τι γίνεται;». Ευτυχώς, ακούγοντας το διάγγελμα του πρωθυπουργού, το οποίο ήταν καθησυχαστικό, φάνηκε ότι δεν θα πηγαίναμε σε σύγκρουση.

— Συμφωνείς ότι κανείς από τους υπεύθυνους δεν ενημέρωσε ποτέ για τις πραγματικές συνέπειες στην περίπτωση της εξόδου;

Αυτό που ξέρω είναι ότι γνώριζαν πως θα έκλειναν οι τράπεζες, αλλά κανείς δεν ενημέρωσε τους πολίτες για το τι θα ακολουθούσε. Φυσικά, από την έρευνα που κάναμε δεν προκύπτει από κάπου ότι ο Τσίπρας επιδίωκε να βγούμε από το ευρώ. Αλλά, αναμφίβολα, κυριαρχούσε μια μεγάλη αφέλεια για το πώς λειτουργούν οι ευρωπαϊκοί θεσμοί. Η «θεωρία της μπλόφας», ότι το να φτάνεις τα πράγματα στα όριά τους σημαίνει υποχώρηση από την άλλη πλευρά, αποδείχτηκε εντελώς εσφαλμένη.

Στην αποκάλυψη που κάνουμε στο βιβλίο αναφέρουμε ότι η προοπτική ενός Grexit είχε μόλις αρχίσει να μπαίνει δειλά στις συζητήσεις του Eurogroup με το άκρως απόρρητο «Σχέδιο Β'», το οποίο υπήρχε στο τραπέζι ήδη από το 2012, όταν η Ελλάδα είχε φτάσει και πάλι στα πρόθυρα της χρεοκοπίας. Τότε, μια μικρή ομάδα υψηλόβαθμων αξιωματούχων της Ε.Ε. και του ΔΝΤ είχαν χαρτογραφήσει με απόλυτη μυστικότητα τη διαδρομή εξόδου της χώρας από το ευρώ. Στις μυστικές τους συναντήσεις οι ετικέτες με την ονομασία «Ένταξη Κροατίας» ήταν κολλημένες στα κόκκινα ντοσιέ με τα απόρρητα έγγραφα που μοιράζονταν στους συμμετέχοντες.

Όταν το ενδεχόμενο ενός Grexit απομακρύνθηκε, τα ντοσιέ αυτά κλειδώθηκαν στα συρτάρια λίγων και εκλεκτών αξιωματούχων. Τρία χρόνια αργότερα, στις 12 Φεβρουαρίου 2015, την επομένη του πρώτου Eurogroup, στο οποίο συμμετείχε ο Βαρουφάκης, ο τότε επικεφαλής του Euroworking Group Τόμας Βίζερ αποφάσισε ότι ήταν ώρα να ξεκλειδώσει την ψηλή ξύλινη ντουλάπα στο γραφείο του, να βγάλει το δικό του κόκκινο ντοσιέ και να το ξεσκονίσει. Εν τω μεταξύ, μια βασική λεπτομέρεια είχε αλλάξει: η Κροατία είχε γίνει ήδη μέλος της Ε.Ε., οπότε έπρεπε να βρεθεί νέα κωδική ονομασία. Ακολουθώντας την παράδοση, οι αρχιτέκτονες του σχεδίου μετονόμασαν την επιχείρηση σε «Αλβανία: Ανάλυση και σχέδιο έκτακτης ανάγκης, ενδεχόμενη χρεοκοπία 2015».

— **Και τι περιείχε;**

Είχε την ένδειξη «Αυστηρά απόρρητο» και σκιαγραφούσε μια ζοφερή προοπτική για τη χώρα. Στην πρώτη σελίδα, με bold γραμματοσειρά, έγραφε: «Οι συνέπειες ενός τέτοιου σεναρίου είναι ακραίες και μπορούν να βάλουν την Ελλάδα σε ένα ταχύ

μονοπάτι προς την έξοδο από την Ευρωζώνη και πιθανώς από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάθε απαραίτητη δράση πρέπει να ληφθεί για να αποφευχθεί αυτό το σενάριο και να μην ενεργοποιηθεί το πλάνο έκτακτης ανάγκης». Οι 157 σελίδες του χωρίζονταν σε τέσσερα κεφάλαια. Το πρώτο είχε τίτλο: «Άμεσες συνέπειες της μη πληρωμής» και παρουσίαζε τον τρόπο με τον οποίο θα εξελισσόταν η χρεοκοπία, τις επιπτώσεις που θα είχε στην ελληνική οικονομία και το πώς θα οδηγούσε σε έξοδο από το ευρώ.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν ότι δεν υπήρχε προβλεπόμενο πλαίσιο για έξοδο μιας χώρας από την Ευρωζώνη, χωρίς ταυτόχρονη έξοδο και από την Ε.Ε. Αφού διάβασαν τις ευρωπαϊκές συνθήκες ξανά και ξανά, οι αρχιτέκτονες του σχεδίου αποφάσισαν ότι το άρθρο 352 της Συνθήκης της Λισαβόνας πρόσφερε επαρκή ευελιξία και ήταν αρκετά αόριστο ώστε να αντιμετωπιστεί μια τέτοια πρωτοφανής εξέλιξη.

Το δεύτερο κεφάλαιο, με τίτλο «Διαχείριση Εξόδου», επικεντρωνόταν στον τρόπο με τον οποίο η Ευρωζώνη και η Ελλάδα θα διαχειρίζονταν τις συνέπειες ενός Grexit. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς τους, η έκθεση της υπόλοιπης Ευρωζώνης στην Ελλάδα αντιστοιχούσε τότε στα 325 δισ. ευρώ. Αυτό το ποσό ήταν το χρέος που θα έπρεπε να ξεπληρώσει η Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στις υπόλοιπες κυβερνήσεις και τράπεζες της Ευρωζώνης.

Το τρίτο κεφάλαιο είχε τίτλο «Σχέδιο δράσης» και εξέταζε κατά πόσο θα ήταν δυνατόν η Ελλάδα να χρεοκοπήσει και συγχρόνως να παραμείνει στην Ευρωζώνη. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό ήταν σαφής: ήταν σχεδόν αδύνατο. Το τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο είχε τίτλο «Περιοριστικά μέτρα και έλεγχοι κεφαλαίου». Απαριθμούσε τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για να διατηρηθεί έστω ένα υποτυπώδες τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα, προτού η απόσυρση των καταθέσεων και ο απόλυτος πανικός των αγορών οδηγούσαν τη χώρα σε πλήρη κατάρρευση.

Το 2015, μετά από έξι χρόνια ύφεσης, το ΑΕΠ της Ελλάδας είχε μειωθεί κατά 25% και η ανεργία βρισκόταν στο 25%, το υψηλότερο επίπεδο της Ε.Ε. Μια χρεοκοπία θα οδηγούσε με σχεδόν μαθηματική ακρίβεια μεγάλο μέρος του πληθυσμού κάτω από το όριο της φτώχειας, καθιστώντας το ανήμπορο να καλύψει βασικές ανάγκες, όπως τροφή και στέγαση, προκαλώντας μια κρίση που η Ευρώπη δεν θα είχε ξαναδεί μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στην Ελλάδα, στην περίπτωση εξόδου από το ευρώ, το 20% του πληθυσμού, δηλαδή γύρω στα 2 εκατ. άνθρωποι, θα αντιμετώπιζε άμεσο πρόβλημα επιβίωσης. Αυτό σήμαινε ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να δημιουργήσει ένα δίκτυ ασφαλείας, το οποίο θα κάλυπτε την τροφή, τις ιατρικές ανάγκες, ακόμα και την ένδυση αυτών των ανθρώπων. Θα έπρεπε να εξασφαλίσει ότι τα νοσοκομεία θα συνέχιζαν να λειτουργούν ομαλά και δεν θα υπήρχαν μεγάλες ελλείψεις σε φάρμακα αλλά και καύσιμα. Τέλος, συζητούσαν και το πώς θα γινόταν η μετάβαση σε νέο νόμισμα και ανησυχούσαν για το τι θα συνέβαινε αν η Ελλάδα αποφάσιζε μονομερώς να χρησιμοποιήσει τα αποθέματα του νομισματοκοπείου της και να εκτυπώσει ευρώ.

Το βιβλίο αυτό είχε προγραμματιστεί εξ αρχής να κυκλοφορήσει πριν από τις ευρωεκλογές, αλλά αποφασίσαμε τελικά να γίνει μετά απ' αυτές, χωρίς βέβαια να γνωρίζουμε ότι στη συνέχεια θα προκηρύσσονταν εθνικές εκλογές.

— Ποια ήταν η γνώμη των υπόλοιπων Ευρωπαίων για τον Γιάνη Βαρουφάκη;

Τον Ιανουάριο του 2015 υπήρχε μια αίσθηση χαλάρωσης, επειδή ήδη η Ελλάδα είχε περάσει αρκετά δύσκολα στάδια το προηγούμενο διάστημα. Αναλογιστείτε ότι υπήρχε πρόβλεψη για ανάπτυξη στο τέλος του '14, το έλλειμμα είχε μειωθεί και είχε επιτευχθεί μια γιγαντιαία δημοσιονομική προσαρμογή. Η «περίοδος Σαμαρά» είχε επιτύχει πολλά βήματα και είχε προχωρήσει σε 72 μεταρρυθμίσεις μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα. Ήταν ένας άθλος που, βέβαια, είχε αρνητικό αντίκτυπο στον πληθυσμό. Επομένως, σκέφτονταν μήπως τελικά έπρεπε να συζητήσουν την ελάφρυνση του χρέους. Άρα, υπήρχε στον αέρα μια καλή διάθεση, δηλαδή είχε δημιουργηθεί ένα θετικό πλαίσιο.

Όταν όμως ο Βαρουφάκης αποφάσισε να πραγματοποιήσει ένα μεγάλο tour στην Ευρώπη, είπε τα λάθος πράγματα σε όλους τους συνομιλητές που βρίσκονταν σε κρίσιμες θέσεις. Για παράδειγμα, στον Ντράγκι είπε ότι η χώρα είναι χρεοκοπημένη. Προφανώς και δεν το λες αυτό στον άνθρωπο που είναι επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Πώς θα δανείσει μια χώρα που είναι χρεοκοπημένη; Ένιωθαν, λοιπόν, οι εταίροι ότι είτε δεν κατανοεί τις διαδικασίες είτε δεν θέλει να τις καταλάβει. Πολλοί τον περιγράφουν ως τον άνθρωπο που, ενώ όλοι οι υπόλοιποι έπαιζαν μπάσκετ, αυτός ήταν στο διπλανό γήπεδο, επιλέγοντας να παίζει μόνος του ποδόσφαιρο. Ας μην ξεχνάμε ότι εκείνη την περίοδο ήταν ένας ροκ σταρ της πολιτικής.

Επίσης, μιλούσε διαρκώς υποτιμητικά σε άλλους. Δεν είναι τυχαίο ότι τον παρουσίαζαν ως έναν άνθρωπο που μιλούσε σαν να κάνει διάλεξη σε πανεπιστήμιο. Εν τω μεταξύ, είναι αξιοπερίεργο να ρητορεύεις μπροστά σε πρόσωπα τα οποία τυγχάνουν υπουργοί Οικονομικών των υπόλοιπων χωρών. Εκτός των άλλων, όλη η διαπραγματευτική ομάδα της περιόδου 2015 επέδειξε τεράστια απειρία. Έρχονταν στις συνεδριάσεις χωρίς καν τους φακέλους, συνήθως τελευταία στιγμή και με ένα επιτελείο το οποίο δεν γνώριζε τις διαδικασίες.

— Από τη στάση του Αλέξη Τσίπρα τι είναι αυτό που σου είχε κάνει μεγαλύτερη εντύπωση;

Το πώς άλλαζε άποψη συνεχώς. Πάντοτε είχε έναν ευρύτατο κύκλο συμβούλων που χωρίζονταν στην ομάδα της «μπλόφας» και στην ομάδα του «έντιμου συμβιβασμού». Ο πρωθυπουργός μου έδινε την αίσθηση ότι δεν ήταν σίγουρος για το τι έπρεπε να πράξει και αποφάσιζε ανάλογα με το τι του έλεγε η εκάστοτε ομάδα.

— Είχες δεχτεί επιθέσεις εκείνη την περίοδο;

Ως ανταποκρίτρια στις Βρυξέλλες σκοπός μου είναι να παρουσιάζω αυτά που λένε οι εκπρόσωποι των Βρυξελλών και όχι αυτά που θεωρεί ότι πρέπει να ειπωθούν η εκάστοτε κυβέρνηση. Αυτό, λοιπόν, είχε ως αποτέλεσμα πολλές φορές αυτά που έλεγα ή έγγραφα να μη συμβαδίζουν με όσα ανακοίνωναν τα κυβερνητικά στελέχη, έτσι δεχόμουν πολλές επιθέσεις από τρολ, ειδικά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

— Πάντα ήθελες να γίνεις δημοσιογράφος;

Ναι, από πολύ μικρή ηλικία μου άρεσε να λέω ιστορίες. Σκοπός μου, όταν ξεκίνησα τη δημοσιογραφία, ήταν να μεταδίδω τις ιστορίες των ανθρώπων που δεν είχαν «φωνή». Επιπρόσθετα, είναι ένα επάγγελμα που με γοητεύει επειδή διαθέτει αντίκτυπο και

επιρροή. Αλλά με την έννοια ότι είσαι το πρόσωπο που με ένα ρεπορτάζ, μια ιστορία, ένα πρόσωπο, μπορείς να φέρεις την αλλαγή προς το καλύτερο.

Πολλοί θεωρούν ότι εκπροσωπώ πολιτικά συμφέροντα, κάτι που έχω προσπαθήσει αρκετές φορές να αντικρούσω. Θυμηθείτε ότι ήμουν το άτομο που έβγαλε στη δημοσιότητα το «Mail Χαρδούβελη», το οποίο ήταν καταστροφικό για την κυβέρνηση Σαμαρά. Φωτό: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

— Ένα ισχυρό επίθετο είναι εμπόδιο ή διαβατήριο;

Στη δική μου περίπτωση, μάλλον εμπόδιο. Πολλοί θεωρούν ότι εκπροσωπώ πολιτικά συμφέροντα, κάτι που έχω προσπαθήσει αρκετές φορές να αντικρούσω. Θυμηθείτε ότι ήμουν το άτομο που έβγαλε στη δημοσιότητα το «Mail Χαρδούβελη», το οποίο ήταν καταστροφικό για την κυβέρνηση Σαμαρά. Επίσης, υπάρχουν κι εκείνοι που νομίζουν ότι όλα στη ζωή μου έχουν έρθει πολύ εύκολα. Ούτε αυτό ισχύει.

— Διάβασες ποτέ κάτι που να σε ενόχλησε πολύ;

Πολλά. Σίγουρα με ενόχλησε η προσωπική επίθεση του αναπληρωτή υπουργού Υγείας Παύλου Πολάκη. Είναι αδιανόητο και δεν νομίζω ότι συμβαίνει σε άλλη χώρα ένας αναπληρωτής υπουργός να γράφει σε ανάρτηση στο Facebook: «Η τρομερή στιγμή που "έμπλεη χαράς" η δημοσιογράφος του ΣΚΑΪ (ξεφτίλες), κα Βαρβιτσιώτη, ανακοινώνει την θετική άποψη του EWG για τη ΜΗ περικοπή των συντάξεων!!!!!! Τριγμός οδόντων, διάσπαση βλέμματος, φωνή που δε βγαίνει, αλλά στάζει χολή. ΕΥΔΙ παιδιά και μάλιστα μπαλσάμικο...». Κι όλα αυτά συνοδευόμενα από τη φωτογραφία μου τη στιγμή της ανταπόκρισης. Στην αρχή, δεν σου κρύβω ότι στενοχωρήθηκα. Στη συνέχεια, προσπάθησα να τα αγνοήσω.

— Ένα ρεπορτάζ που ξεχωρίζεις;

Σίγουρα, εκείνο χάρη στο οποίο πήγα στην Αργεντινή για να κάνω συνέντευξη με τον υπουργό Οικονομικών της χώρας Ερνάν Λορενσίνο – τότε εργαζόμουν στους «Νέους Φακέλους». Ενώ συνομιλούσαμε, αποφάσισε ξαφνικά να διακόψει τη συνέντευξη και να αποχωρήσει, λέγοντας ότι ήταν δύσκολες οι ερωτήσεις μου. Συγκεκριμένα, το θέμα που τον ενόχλησε αφορούσε τον πληθωρισμό της χώρας του. Όταν ρωτήθηκε τι σχεδιάζει να πράξει ώστε να άρει τη μορφή του ΔΝΤ για το θέμα, αφού δήλωσε ότι ο ετήσιος πληθωρισμός στην Αργεντινή είναι στο 10,2% «ή κάπου εκεί», διέκοψε τη συνέντευξη και μου είπε: «Θέλω να φύγω». Λίγες μέρες αφού προβλήθηκε εκπομπή ξύπνησα από τα αλλεπάλληλα χτυπήματα του κινητού και τις ειδοποιήσεις του Twitter. Τελικά, το βίντεο είχε κυκλοφορήσει μέσω διαδικτύου στην Αργεντινή και είχε γίνει viral μέσα σε ελάχιστες ώρες, ενώ ο ίδιος αναγκάστηκε σε παραίτηση εξαιτίας των πιέσεων. Αυτή είναι η δύναμη των social media.

— **Τι θεωρείς σημαντικό στη ζωή;**

Όσο και να αλλάζουν γύρω σου τα πράγματα, να παραμένεις πιστός στις αξίες σου.

Το βιβλίο της Ελένης Βαρβιτσιώτη και της Βικτώριας Δενδρινού «Η Τελευταία Μπλόφα – Το παρασκήνιο του 2015, Οι Συγκρούσεις, το Plan B» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος.

Συνέχεια στη σελίδα του βιβλίου: <http://bit.ly/2WLZYIL>